

Contextkraker

# Een oud recept in een eerlijk jasje



**NIEUWSREKENEN**

© CED-groep, 2026

## Contextkraker: Een oud recept in een eerlijk jasje

### Blok 5– flexweek



#### Vooraf

In deze Contextkraker verzamelen leerlingen door middel van escaperoom-achtige contextopgaven de ingrediënten van een nieuw recept. Bij het oplossen van de contextopgaven kunnen de leerlingen gebruikmaken van het Stappenplan Nieuwsrekenen. De werkwijze met dit Stappenplan staan uitgebreid toegelicht in de Algemene Handleiding van Nieuwsrekenen.

#### Voorkennis ophalen over het onderwerp

Introduceer de contextkraker *Een oud recept in een eerlijk jasje*: Nordin wil een chocoladetaart gaan maken. Hij maakt die volgens een oud recept van opa. Maar bij het kopen van de spullen voor de taart komt hij erachter dat hij misschien het recept iets moet veranderen? Maar bij het kopen van de spullen voor de taart komt hij erachter dat hij misschien het recept iets moet veranderen? Waarom zou hij het moeten veranderen? Laten we maar eens gaan kijken. De komende tijd gaan we dit rekenraadsel oplossen.

#### Werken met het Stappenplan

Laat het Stappenplan Rekenen op het digibord zien. Vertel wat het doel van het Stappenplan is en wat de verschillende stappen betekenen. De vijf stappen moeten de leerlingen nemen om tot een oplossing van een rekenvraag van Nieuwsrekenen te komen.

#### Doel

De leerlingen kunnen probleemoplossend werken en kunnen reken-wiskundige kennis en vaardigheden in het dagelijks leven gebruiken.

#### Werkwijze

De contextkraker bestaat uit verschillende contexten met rekenvragen. Je kunt de contextkraker oplossen door 12 rekenvragen te beantwoorden. Die context is een verhaaltje met soms ook extra informatie als een tabel of een afbeelding. Bij elke rekenvraag die je goed beantwoord hebt, krijg je een ingrediënt voor een nieuw recept.

Je krijgt niet alle contexten met rekenvragen in één keer, maar bladzijde voor bladzijde. In totaal ben je ongeveer anderhalf uur bezig met de opdrachten. Je krijgt een blad waarop je alle nieuwe ingrediënten kunt invullen, zodat je niets vergeet. Eerst verzamel je alle informatie. Pas als alle vragen beantwoord zijn, kun je met de informatie aan de slag. Ook krijg je het stappenplan Rekenen, dat kun je gebruiken bij het beantwoorden van de vragen. Als iedereen alle vragen heeft beantwoord, gaan we met elkaar praten over het verhaal en over de antwoorden.

Achterin het werkboek kunnen de leerlingen de nieuwe ingrediënten kunt invullen, zodat ze niets vergeten. Eerst verzamel je alle informatie. Pas als alle opdrachten gemaakt zijn, kunnen de leerlingen met het recept maken.

De laatste bladzijde van het werkboek is het stappenplan Rekenen. Wijs de leerlingen daarop. Als iedereen alle opdrachten heeft gedaan, bespreek je met elkaar wat Nordin allemaal te weten is gekomen en bespreek je het nieuwe recept.



### Tips

- Wijs de leerlingen bij aanvang op het informatie-verzamelblad achterin.
- Licht het werken met het stappenplan Nieuwsrekenen toe. Dat is de laatste bladzijde van het werkboek.
- Laat leerlingen in tweetallen of in kleine groepjes deze opdrachten maken.

### Antwoorden

- Vraag 1 B. 225 gram (er is  $\frac{1}{4}$  van 300 gram; er moet dus nog  $\frac{3}{4}$  van 300 gram gehaald worden; de helft van 300 gram is 150 gram; de helft daarvan is 75 gram;  $150 + 75 = 225$ )
- Vraag 2 C. € 3,01 (een reep extra pure chocolade kost € 1,99; je kunt eerst € 2 euro van de € 5 afhaken dat is € 3; dan heb je wel 1 cent te veel eraf gehaald; dus die tel je er weer bij op; dan staat er op de rekening € 3,01)
- Vraag 3 B. in februari in Ivoorkust (Ivoorkust  $35 - 21 = 14$ ;  $32 - 22 = 10$ ;  $29 - 21 = 8$ ;  $32 - 21 = 11$ ;  $6 - 1 = 5$ ;  $18 - 8 = 10$ ;  $23 - 13 = 10$ ;  $10 - 6 = 4$ )
- Vraag 4 B. in 1995 (kijk goed naar de grafiek en zoek een jaar waarbij de staaf 2 bijna 2 keer zo lang is als de staaf er links naast)
- Vraag 5 A. ongeveer 180 bijensoorten (de helft van de bijensoorten; er zijn 360 bijensoorten; de helft van 360 = 180)
- Vraag 6 A. 128 boeren (1 van de 3 boeren verdient genoeg; 1 van de 3; 2 van de 6; 4 van de 12; 8 van de 24; 16 van de 48; 32 van de 96; 64 van de 192; 128 van de 384)
- Vraag 7 B. € 0,99 (voor 10 kilogram: 22,06 aanvullen tot 32,00; dat is 9,94; voor 1 kilogram moet dit bedrag door 10 worden gedeeld;  $9,94 : 10 = 0,994$ ; dat is afgerond 0,99)
- Vraag 8 A. 9 duizend kilometer (de helft van 18 = 9)
- Vraag 9 B. 6 keer zo groot (in de grafiek zie je dat industrie ongeveer 15 kiloton stikstof uitstoot en landbouw ongeveer 90 kiloton; dat is 6 keer zo groot)
- Vraag 10 A. 5100 liter water (voor 100 chocolade heb je 1700 liter water nodig; voor 300 gr heb je dan  $3 \times 1700$  liter nodig;  $3 \times 17 = 51$ ; dan is  $3 \times 170 = 510$  en  $3 \times 1700 = 5100$  liter)
- Vraag 11 A. 2,5 kilogram (hoeveel keer past 14 in 35;  $35 : 14 = 2,5$ )
- Vraag 12 A. 8 euro (Eerst rekenen we uit hoeveel Nordin voor merk A betaalt;  $4 \times 3 = 12$  euro; hierna gaan wij  $\frac{2}{3}$  uitrekenen van 12 euro;  $12 : 3 \times 2 = 8$  euro; Nordin betaalt dus 8 euro voor merk B)

**Eindoplossing**
**Klassikaal bespreken**

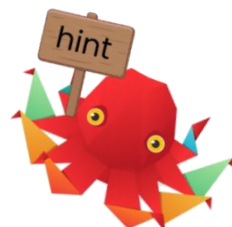
Wanneer de leerlingen de vragen goed hebben beantwoord, hebben ze alle ingrediënten voor de chocoladetaart. Bespreek gezamenlijk alle ingrediënten.

Bespreek ook welke opdrachten moeilijk waren, welke ze snel konden beantwoorden. En ga ook in op de inhoud van de opdrachten, Welke informatie was nieuw? Wat wisten ze nog niet over cacao en chocolade? Nordin maakt nu een taart zonder chocolade. Wat zouden zij doen? Bespreek dat met elkaar.

**Overzicht hints**

Hieronder vind je een overzicht van de hints.

Na elke goed beantwoorde rekenvraag krijgt de leerling de hint die bij het nummer van de rekenvraag staat.



	hints per vraag
1	200 gram biscuitjes of koekjes
2	100 gram gesmolten boter
3	200 gram roomkaas
4	1 zakje vanillesuiker
5	2 eetlepels poedersuiker
6	250 ml koude slagroom
7	2 eetlepels suiker
8	1 eetlepel citroenrasp
9	1 theelepel citroensap
10	plakjes citroen
11	vers fruit naar keuze en kleine stukjes duurzame chocolade
12	taartvorm van 22 of 24 centimeter


**Bronnen**

nl.wikipedia.org; Klimaatinfo.nl - alles over het klimaat, weer en beste reistijden; rijksoverheid.nl/actueel/weblogs/bzers-wereldwijd/2026/nederlandse-inzet-op-het-gebied-van-cacao; clo.nl/indicatoren/nl050810-jaarlijkse-hoeveelheid-neerslag-in-nederland-1910-2025; boommade.nl/feiten-over-ontbossing/; nos.nl; milieucentraal.nl; hands-off.com/eerlijke-chocolade/; nationalebijtelling.nl; bestuivers.nl; bijenstichting.nl; solidaridad.nl; fairtrade.net; voicenetwerk.cc; nl.distance.to; binnenvaartkrant.nl; vrachtwagenchauffeur.be; nabuurs.nl; hetkanwel.nl; kro-ncrv.nl; oxfambelgie.be